

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: Ifj. Szántó Károly.
Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

„Felség, az autó lenn vár!”

Bratianu halála fölrántotta az emlékezés zsilipjeit is, s percek alatt születnek újra letűnt idők történései lelkiszemeink előtt; tragédiák tarka kaleidoszkopja, végzetszerű beteljesülések, filmszerű képei rohannak agyunkon át.

Emlékezzünk: A kis Romániában a németházból származó I. Carol uralkodott. Erős kezű, jellemes, vasakaratu uralkodó, kinek oldalán egy Carmen Sylva trónolt.

Románia a Központihatalmakkal szövetséges, baráti viszonyban élt s a nép hangulata inkább garmanofil volt.

A világháború furiái már végigszaladtak Európa országain: Románia még semleges volt.

Bratianu Ionel I. Carol palotájához hajtatott és a szerződés felbontására akarta birni a nagy uralkodót. Azt akarta, hogy Románia dobja el Németország, Ausztria-Magyarország és Olaszország szövetségét és álljon haladéktalanul azok elienségeinek oldalára. I. Carol nem engedett és figyelmeztette az erőszakos Bratianut, hogy azon a szerződésen az ő neve, I. Carol, is alá van írva.

Bratianu felelt:

— Felség, az autó lenn vár!

I. Carol hajthatatlan maradt, de Bratianu kegyetlen szavai mélységes sebet ejtettek népéért aggódó királyi szívére.

Az idő repül. A világháború borzalmas ördögi táncát járta s I. Carol még mindig állotta azt a szerződést, melyet saját kezével irt alá.

Az utca Lucaciu popa, Filipescu szavaitól volt hangos s Bratianu emberei a Capsaban vetettek kockát, keverték a kártyát a politikai játszmák bizarr asztalánál.

A közvélemény nem volt már germanofil, Carp-ék, Marghilomanék és a komoly konzervatívok, elhallgattak s az utca a háború mellett döntött.

A Buxton fivéreket küldötte Bratianu Carol elé, ki még mindig férfiasan állotta adott szavát s az aláírásával megpecsételt szerződést.

A politikai ágens Buxtonok azzal a megbizatással jöttek Romániába, hogy az Entente melletti szövetségre, aktív, fegyveres beavatkozásra bírják a román közvéleményt. Kihallgatást kértek hát a királytól. Carol nem tudott kitérni a fogadásuk elől s mikor azok az erőszak hangján követelték Caroltól az Entente melletti fegyveres beavatkozást, megfenyegetve őt, hogy el-

lenesetben trónjába fog kerülni állásfoglalása, Carol ujjal mutatott az ajtóra.

Az átélt izgalom megölte I. Carolt s másnap agyvérzésben kiszenvedett Románia első királya, kit egy évre rá követett argesi sírjába szerető királyasszonya is, Carmen Sylva.

Sorsdöntő események nyomán születő izgalmak megrázzák, beteggé teszik a legerősebb fizikumot is, megörlik az akaratot, ledöntik a hatalmat s igazságot ül a végzet, a sors, az enyészet az emberek fölött, kikről még tegnap azt hittük, hogy hatalmuk örök s szavukra milliók omlanak porba.

A nagy per izgalmi kikezdték Bratianu mulandó testét is s a végzet hatalmával nem küzdhetett meg ő sem, a legerősebb. G.

Uj házadók.

Melyik háztulajdonos nem emlékszik még arra a kálváriára, melyet végiszenvedett a mult esztendőben a házadók kivetésénél. Szerződésekkel, akciókkal bizonyított házbérlőjévedelmek 8—10 szeresét vették alapul és ennek 16 százalékát vetették ki házadó gyanánt és pedig 5 évre.

Az összes napilapok kezdik már beharangozni, hogy Vintillán kitört a józan belátás. Belátta, hogy nagy igazságtalanság volt nyolcszoros bérösszeg után a 16%-os adót megállapítani és segíteni akar a háztulajdonosokon, kivetteti tehát újból az adót — noha már 5 évre ki lett vetve — s nem a nyolcszorosát, hanem redukálva, csak a háromszorosát véteti alapul a bérösszegnek.

Szolgálunk egy egyszerű példával: Egy ötszobás lakás évi bére 1927-ben volt 4.000 leu. Ennek nyolcszorososa 32.000 leu, ennek 16%-je az adó, ez annyi, mint 5.120 leu házadó. (Tehát a háziur 1120 leut fizetett reá a lakójára.) Az idén tudvalevőleg a bérlakások felszabadultak a törvény szigorja alól, és egy ötszobás mellékhelyiségekkel bíró lakás bére most már nem évi 4.000 leu, hanem havi 3.000 leu, vagyis évi 36.000 leu.

Bratianu Vintilla nagy kegyesen segítségére siet a lakóknak is és a háztulajdonosoknak is s megalégszik nem a nyolcszorosával, hanem csak a háromszorosával.

Feltéve, — de nem biztos — hogy az adókető bizottságok Vintillává fel-fuvalkodottjai, tényleg tartani fogják magukat a törvényhez és ők is csak a háromszorosát veszik alapul, akkor az adó kb. így módosul: évi 36.000

nek háromszorososa 108.000 leu, ennek 16%-je 17.280 leu lesz az új házadó. (Az egyszerűsítés és könnyebb megértés miatt a törvény által megengedett levonásokat nem számítottuk.) Mit jelent ez? Ez azt jelenti, hogy ti szegény lakásbérlők most már tiszteres házbért fizethettek. Ez azt jelenti, hogy a háztulajdonos ugyan nem fizet reá a lakójára, de a globális adója csudamódon megnövekszik, mert hiszen a tisztességes házbért is a jövedelemhez ütök. S végeredményben az jelenti, hogy hamis a zuzája Vintillának, mert míg eddig a házadó hozott az államnak mondjunk egy akármilyen összeget, teszem fel 2 milliárdot, ezután, hogy rajtunk megesett a szive s a nyolcszorosból leengedte a háromszorosára, ezen 2 milliárd éppen 10 milliárdra növekszik s jelenti végül azt, hogy Vintilla az összes bérlőháznak kb. $\frac{3}{4}$ részét elkommunizálta. S most törd a fejedet lakó is, háziur is!

Fináncs.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Becses lapja jelentőségéhez mérten és parancsához hiven összepakoltam s mint nyugdíjas is, lapunk szerény munkatársa is, részt vettem az Aradon tartott „nyugdíjasok országos kongresszusán.“

Mi sem természetesebb, hogy a kongresszuson laptársaink az „Aradi Közlöny“ „Adeverul“ „Universul“ asztalához tolokodtam. A kollégák szívesen szorítottak helyet a „Szászváros és Vidéke“-nek.

Hát mit mondjak? Tessék elképzelni egy csomó öreg bácsit és nénit, kik mint jobb időkhöz szokottan, most alázatosan, türemsen, csöndben és félénken ültek ott s várták sorsuk jobbra fordulását.

Az természetes, hogy a hatóságok részéről nem tartotta senkiesem érdemesnek eljönni. Egy regáti bácsi, magasabb állami nyugdíjas erre a következő kiszólást tette: „Uram bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek!“ Aktiv tisztviselő társaink az egyszerű hivatalszolgától fel a pénzügyi adminisztrátorig, fel az utolsó államtitkárig vagy miniszterig, mind-mind hatalmi tébolyban szenvednek vaksággal verettek meg. Szegény nyugdíjasokat taszigálják jobbra-balra, nyugdíjjaikat nem elsején, hanem 15—30-án fizetik ki, úgy irtóznak tőlünk, mint egy rühös kutyától s nem gondolják meg, hogy az ő dicsőségük sem tart örökké, őket is éppen úgy rugják ki majdan, mint minket s ők is éppen úgy fognak nyugdíjuktól éhezni, mint mi, hacsak... ne szólj szám, nem fáj fejem... „A Mindenható bölcsessége nem engedi a fakat az égbe nőni.“

Egy másik nyugdíjas kifejtette, hogy hazánkban kétféle büntetőtörvény van érvény-

ben. Egy büntetőtörvény, melyszerint a rablógyilkosok sikkasztók, tólvajok, váltóhamisítók s egyéb akasztófavirágok lesznek felakasztva, bekötözve, büntetve, a második büntetőtörvény pedig az, mely szerint egy tisztviselőt, ki egy egész emberöltőn keresztül hűségesen, teljes odaadással szolgálta az illető intézményt, kifacsarva mint egy rothadt citromot, szemétdombra hajgálják, vagyis nyugdíjazzák. Szerinte a nyugdíjazási törvény nem egyéb, mint egy másik büntetőtörvény.

Ott ültek az aradi primária komor disztermében egymás mellett a táblabíró, hivatal-szolga, ezredes, vasuti osztálytanácsos, az őrmester, a váltóőr, a pénzügyi tanácsos özvegye, a generális árvája, gondterhes arccal, komoran, kopottas ruhában, dideregve. Arcukról leritt a nélkülözés. Fátolos, szomorú szemek néha-néha felcsillognak, ha a kongresszus vezetője közjük dörögi: „Szervekedjétek nyugdíjasok!”

Nem volt ott magyar, német, nem román, nem volt ott liberális, nemzeti, magyar vagy német párti, nem cionista, ott csak kizárólag nyugdíjasok voltak, kiket a közös rossz sors terelt egybe.

Szervekedjétek nyugdíjasok!

S megindul a szervekedés. Az állam mostoha gyermekei a nélkülözések, gondok által kergetve, egy táborba tömörülnek. Az éhség, a hideg reakényszeríti őket a hatalom bitorlóival szemben felvenni a harcot és követelni jogukat. Mert mi volna más, a hatalmon levő bármely szintű-szörű emberfia, lett legyen az miniszter vagy bárki, mint a reábizott vagy nem bizott hatalom bitorlója, ha nem igyekszik leróni az állam kötelességét nyugdíjasival szemben.

S látom hadba szállani őket. Megindul a nyugdíjasok hadserege, elől az aggastyánok tipegnek, utánuk a rokkantak döcögnek, majd az özvegyek, siró árvák. Százerek csonttá aszott kezei könyörögve merednek az égre: Urak, jogainkat!

Irtózatossá jaiszó, mely elől nem véd meg semmiféle armádia szuronyerdeje, mely elől csendőr, rendőr, képviselő, szenátor, tisztviselő, pretor, prefektus, finánc, adóvégrehajtó, pártvezér szemlesütve, meghunyaszkodva vonul félre, dübörögve omlik be az országház kapuja, egy szempillantás alatt ellepve bársonyszékek, padok, s a siri csendben felemelkedik az elnöki székben egy nagyszakállas, mély szemgödrű csontváz, remegve, reszketve nyújtja előre aszott, görcsös kezeit: „Te ország, jogainkat!”

Százerek görcsös zokogása morajlik végig az országon, a keserű könnyek zugó árja elárasztja a szíveket. Vakító fény gyullad, az ország nagyjai szokott helyükön ülnek. Nincs ellenzék, nincs hatalmi párt, nincs duhaj verekedés, szitkozódás, ünnepélyes csendben komor férfiak komolyan megszavazzák az egységes, jó nyugdíjtörvényt.

Önkénytelenül végigsimitom gyöngyöző homlokomat s rémülve látom, hogy az aradi primária disztermében egyedül ülök már jegyzeteim előtt.

A teremőr ébresztett fel, gyengéden érdeklődve, hogy vajjon beteg vagyok-e, rosszul érzem-e magam? „Fogja barátom!” s azzal a két kurta szivar közül, melyet a szerkesztőség asztaláról emeltem el, az egyiket a teremszolga markába nyomtam s emelt fővel távoztam. Igenis, emelt fővel, mert reám is hárult egy fontos misszió, megfujni a riadót: „Nyugdíjasok szervekedjétek!” Alpha.

Figyelem! El ne mulassza a mai mozi-előadást megnézni.

A ref. egyház ünnepélye nov. 27-én.

Romániának hatalmas miniszterelnöke, Bratianu Ionel hirtelen elhunyt feletti mély gyászában, a helybeli ref. egyház is résztvett a maga egyszerű szertartási rendje szerint. Katonai és polgári hatóságok előleges meghívása mellett nov. 27-én d. e. 11 órakor a koll. imatermében, az advent első vasárnapi urvacsoaraosztás befejezése után, gyászistentiszteletet tartott. Először az orgona bánatos felzugasza mellett a mulandóságot hiedető zoltár zengett el a gyülekezet ajkáról. Majd a szolgálattevő lelkész istenigéjének hirdetésében parentálta a nagy halottat el, kiemelve az ő nagy hivatását és az örökkévalóságnak vele közölt kegyelmi ajándékait. Aztán az Ur színe elé az elköltözött nyugalmáért, üdvösségéért, — az ország oltalmáért, népei egyetértő szeretetben előhaladásáért felszálló imádság után, az orgona mellett újból felrendült gyászdal hangjainál oszlott szét a megilletődött közönség. Csak természetes, hogy a gyásznak hatása alatt a „Nők Szervezete” által előkészített adventi összejevetel szokott formájában elmaradt, illetőleg a 4 órától 6 órára kitolt istentiszteletté változott. Vezető lelkész mindenek előtt e változást jelentette be a gyülekezetnek, aztán buzgó imádságban esedezett Jézus eljöveteleért, hogy az élet minden változásaiban megtartónk, vigasztalónk legyen. Aztán a 92-ik templomi ének elhangzása után, Gyenge Ius fohászkozta el Varga Gyula „Jövel megváltó” költeményimáját, mély áhitattal. Ezután Csürös Pálné Tompa Mihály vallásos költészetének Istenhez emelő áhitatával emelte a lelkeket mély buzgóságból fakadó ismertetésében. Majd az énekkar adott elő egy egyházi éneket a már megszokott nemes összhangzással. Aztán Vig Imre és Weltzer Mimi meghatóan szép templomi zenéje, az orgona fájdalmas bugása valóssággal a könnyezésig megihlették a jelenlevőket. Mely után Gyenge Samu lelkésztanító, Sik Sándor „Mózes”-ének megrázó drámai erővel előadott bűnvallástétele ébresztette és fokozta a lelkekben az adventi vágyat a Jézus után, hogy eljőve megtisztítsa, megváltssa a bűnös világot. Végül az orgonával felhangzó 271-ik templomi énekek szívet a megváltónak ajánlva, oszlott szét a gyülekezet.

A tudomány, technika és művészet köréből.

Az orvosok más szemmel nézik a lázat, mint azelőtt. Sok minden változott meg rövid évek alatt az orvostudományban, megváltozott az orvosok nézete a láz jelentőségéről is. Mig a lázat azelőtt feltétlenül rossz és mindenáron megszüntetnivaló tünetnek minősítették, a hőemelkedést manapság — olvassuk a Modern Science című angol folyóiratban — ellenhatásnak tekintik, melyet az ép sejtszövet fejt ki a mikroorganizmusok káros ingereivel vagy felszívódható mérgeanyagával szemben s főképen védekező jellegűnek tartják. A hőmérsékletnek orvosszer segítségével megkülönböztetés nélkül való csökkentéséhez az orvostudomány most már korántsem folyamodik oly gyakran, mint azelőtt. Az orvosok abból a feltevésből indulnak ki, hogy a hőemelkedés az élő protoplazmának a fertőzésokozókkal szemben való ellenálló képességét bizonyítja s hogy a jó lázcsillapító szerek hatása nem a hőmérsék csökkentésén alapszik, hanem inkább azon, hogy a betegség okozóját támadják meg. Természetesen nem szabad hinni, hogy a láz vagy a vér túlforrósága semmi esetben sem

árt a testnek. Az utóbbi években egyes kísérletek bebizonyították, hogy a vérnek bizonyos határon túllépő melege tartós kárt tesz a központi idegrendszer sejtjeiben. Az ugynevezett „napszurás” nem egyéb az agysejteknek főképp az öntudattal összefüggésben levő agysejteknek a vér túlhevültsége következtében való megrongálódásánál. Ha ezek a sejtek csak kis mértékben szenvednek kárt, a beteg még magához térhet s csak az öntudata szenved némi csorbát; de ha a sejtek nagyon túlhevülnek, mint pl. az ugynevezett „höguta” esetében, akkor a beteg összeroppan s nem tér többé eszméltre. Az ily höguta napfénynek ki sem tett helyiségben is bekövetkezik, pl. egy gőzös fűtőhelyiségében a Vörös-tengeren. Másrésztől nem kevésbé válhatik végzetessé a hőmérsékletnek a normális mérsék alá történő süllyedése. A nagy hővesztésesség összezugorítja a sejtszövetet s a halál ennek következtében is bekövetkezik. A rosszultáplált, hiányosan öltözött s esetleg ittas ember, mikor fagyos éjjelen elalszik a szabad ég alatt, oly hővesztésessé szenved, hogy a szíve és idegrendszere nem viselheti el s a „megfanyott ember” nem ébred fel álmából. (J.)

Aluminium vasuti-kocsik Nyugat-Európában. A nemzetközi vasuti karte elhatározta, hogy a legközelebbi hónapokban egész Európában egyöntetű vasuti kocsit hoz forgalomba. Ez az elhatározás nem csupán az Amerikában divatos racionalizálás elvét szolgálja, de meglepetésszerű annyiban is, mert az új kocsitípus aluminiumból fog készülni. A aluminium anyagának felhasználására a vagonépítésnél, a vagonok súlyát körülbelül felére szállítja le és pedig az eddigi normális 420 kilogramm helyét csupán 250 kilogrammot jelent majd súlyban az egyes utas személyére percentagealiter kiszámítva. Természetesen a kocsik ára költségesebb, de viszont súlycsökkenés következtében beálló erőmegtakarítás a vasuti forgalom rentabilitását feltétlenül fokozni fogja. Szakértők véleménye szerint az aluminium kocsiknak megvalósulása belátható időn belül megtörténik.

HIREK.

— **Házasság.** Dr. Goika Lajos városi főjegyző, az elmúlt héten, nov. 24-én tartotta esküvőjét Alvinczy Elza urleánnyal a helybeli luth. templomban. A szimpátiás fiatal párnak ez uton is tartós boldogságot kívánunk. Goldschmidt Miklós és Lobstein Lionka a múlt hó 27-ikén mondtak egymásnak örök hűséget.

— **A szászvárosi róm. kath. egyház köréből.** A hajnali misék „Rorate” 7 órakor lesznek megtartva. Dec. 4-én vasárnap 10 órakor német szentbeszéd a német ajku hívek részére; szentségimádás a délutáni vécsernyéig. Ezután minden hó első vasárnapján német szent beszéd lesz pont 10 órakor. A hír szerint, nagyszabású előadásra készülnek a szászvárosi róm. kath. leányok jan. 14-ikére a Transylvániában. Ez alkalommal az érdekes és sokatigéző számok között szerepelni fog az „egyházi dalárda” népdalegyveleggel és műdalal a helybeli zárdafőnök vezetésével.

— **Mauzoleumot építenek Katona József hamvainak.** Kecskemét városa elhatározta, hogy Katona Józsefnek, a Bánk-bán szerzőjének mauzoleumot épít. A mauzoleumot Katona halálának századik évfordulóján, 1930. április 13-án fogják felavatni, amikor ünnepélyesen elhelyezik benne Katona hamvai.

— **A szászvárosi állami anyakönyvi hivatal házassághirdető tábláján a következő házasulandók vannak kihirdetve:** 1. Szabó Árpád 30 éves ref. vallású nőtlen munkás és Muntean Anna 24 éves gör. kel. vallású hajadon, mindketten szászvárosi lakosok. 2. Riebel Károly 29 éves róm. kath. vallású nőtlen hivatalnok szászvárosi lakos és Anger Mária 19 éves róm. kath. vallású hajadon Zsilvásárhelyi lakos.

— **Magyarországon minden faluba bevezetik a rádiót.** Hogy a magyar mezőgazdasági kultúra milyen szédítő magosan áll, ami elhanyagolt mezőgazdasági kulturánk felett, annak gyönyörű példáját mutatja a magyar kormány legújabb rendelete, melyben a népművelés előmozdítása céljából kötelezővé teszi, hogy minden falu vezesse be a rádiót. A bevezetés költségeit természetesen a kormány viseli. A rádiót a mezőgazdasági tárgyú rádió-előadások lehetővé tételére használja fel a kormány. Az ország legkiválóbb mezőgazdasági szakemberei tartják a mezőgazdasági előadásokat Budapesten, a hétnek meghatározott napján és órájában, melyet a rádió minden faluba eljuttat és minden mezőgazdának hallhatóvá teszi. Mondanunk sem kell, hogy milyen nagyjelentőségű haladást jelent a többtermelés és kulturáltság tekintetében az egész ország közkincsévé váló gazdasági rádió-szakoktatás! Hol vagyunk mi még ettől a haladástól?

— **A szászvárosi róm. kath. Népszövetség** december hó 11-én tartja X-ik választásos- és kulturestélyét, a róm. kath. elemi iskola nagytermében a következő műsorral: 1. Ave Mária, quartett: Lienerth M.-né urnő, Faragó E. ur, Jurkovits Mici, Makkay Mancsi. 2. Szavaltat: Ferencz Irmus. 3. Az ételmérgezésekről felolvas: dr. Sváby F. ur. 4. Lavotta, szerenád, hegedű-duett: Jurkovits Mici, Kónig Mancsi. 5. Monolog: Schrammel Bözsi. 6. Német felolvasás: Grósz Ferencné urnő. 7. Amikor az árvák hegedülnek: Fülöp Mancsi. Kezdeté fél 6 órakor. A jövedelmet teljesen szegényeink karácsonyi felségélyezésére fordítjuk. A karácsonyi gyűjtést mellőzzük, esetleges önkéntes adományokat (terményben is) a csoportvezető hölgyeknél lehet elismervény ellenében elhelyezni.

— **Röntgen labororium megnyitása Szászvároson.** Dr. Eugen Rusu, az algógyi szanatórium igazgató főorvosa nagy áldozatkészséggel egy teljesen modern Röntgen labororiumot rendezett be s nyitott meg a Str. Eminescu utca 5 sz. (adóhivatal földszintjén) alatti rendelőjében. Hetenként kétszer szerdán és szombaton d. u. 5—8-ig áll, e városunkban régen hiányzó s az orvosi tudományban nélkülözhetetlen segédeszköz a nagyközönség rendelkezésére.

— **Koncert hírek.** Horceag Savel katonai karmester ur vezetése alatt a „Messiás” vegyeskari próbái szorgalmasan folynak. Tekintettel arra, hogy a pontatlan megjelenés a darab betanítását hátrányosan betolyásolja, teljes tisztelettel felkéretnek mindazon hölgyek és urak, kik a nemes cél érdekében közreműködésüket megígérték, minden hét hétfőjén a próbákra pontosan megjelenni kegyeskedjenek. A koncert 1928. jan. hó 21-én lesz megtartva.

— **Füüdőrend.** A helybeli kádfüüdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfüüdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva. Gőzfüüdő hölgyeknek december hó 15-én csütörtökön délután.

— **Elhunyt tüüzöltő.** Hellwig Károly iparos, a helybeli Önkéntes Tüüzöltő Egyesület derék tagja e hó 26-án elhunyt 29 éves korában. Temetése 28-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Szanatorium Szászvároson.** dr. Sváby Ferdinánd városunk nagyhirű és messze vidéken is keresett orvosa, társulva dr. Nendwich Nándor jőnevű sebésszel, a Str. Vlahuța (Régi posta-utca) 5 sz. alatti helyiségben egy teljesen modern felszerelésű Szanatoriumot rendezett be. A Szanatorium e hó 15-én nyílik meg s a modern belgyógyászati gyógykezelésen kívül, a sebészet minden ágában rendelkezésére fog állani a gyógyulást kereső betegeknek. Örömmel közöljük e hirt olvasóinkkal, mert igazán égető szükségét elégített ki a nagy jővőjű orvosi kezdeményezés.

— **Az állampolgársági lajstromok kiégésítése** tárgyában intézkedik ujabban a belügyminisztérium 30764—927. számú rendelete. E szerint azok a kiskorúak, vagy volt kiskorúak a lajstromok összeállításakor, akik kimaradtak ugyan, de szüleik fel vannak véve, valamint azok, akik szüleikkel együtt 1924 ben román állampolgárok voltak, tartoznak leszármazásukat születési bizonyítvánnyal igazolni. Azok, akik a szabályzat 2-ik pontja értelmében bírják a román állampolgárságot s bár nagykorúak voltak, még sem vétettek fel a lajstromba távollét miatt, ezek a szabályzat 63-ik szakasza szerint kérják felvételüket, igazolván illetőségüket, lakásukat az egyesítés idejében és lakásukat, távollétüket az összeírás idejekor. A kérvények a belügyminisztériumba intézendők.

— **Magyarországon eltiltják a gyermekeket a gyári munkától.** A magyar parlament általánosságban elfogadta a gyermekek és nők ipari foglalkoztatásáról szóló javaslatot, amely többek között azt is magában foglalja, hogy 12—14 évig a gyermekeknek tilos a gyári munka.

— **Borzalmas késelés a Frelich-féle korcsmában.** A mult hó 27-én este 8 órakor végzetes verekedés szintere volt a Feilich-féle korcsma. Cigányok mulattak s miután alaposan beszszeltek, hangos veszekedésben kezdtek egymással kötekedni. A veszekedők között volt Sándor Géza, városunk mindenütt ismert nótorius zsebmetszője és többszörösen büntetett tipikus gonosztevője, aki csak nemrégiben került ki a börtönből, hol betörés és rablás miatt ült egy pár hónapot. A neves férfit veszekedés közben verekedéshez fogott s kirántva csizmája szárából egy éles kést, Almasan luont úgy megszurta, hogy az eszméletlenül esett össze. A szerencsétlen ember majdnem elvérzett s csak Sváby Ferdinánd dr. gyors segítségének köszönhető, hogy életben maradhat. Sokkal súlyosabb sérülést szenvedett azonban az előbbi sérült öccse: Almasan Trifu, kit akkor szurt hátgerincen át a késelő zsebmetsző, mikor megszurta bátyjának segítségére akart sietni. A hátszuráson kívül egy veszélyes orrszurást is kapott. Még azon éjjel élet-veszélyes sérüléseit Szászsebesre szállították. Életben maradásához nincs remény. A késelő zsebmetsző, még mielőtt a rendőrség megérkezett volna, keréket oldott és eltűnt Szászvárosról. A veszedelmes bűnöző kézrekerítésére a rendőrség bevezette a legszélesebb körű nyomozást. A magunk részéről csak azt csodáljuk, hogy a korcsmában levő sokadalom, mert állítólag zsufolt közönség előtt folyt le a verekedés, hogy nem tudta legalább a véres tett elkövetése után lefogni a cimeres gazembert?!

— **A Magyar Kaszinó az idei Szilveszter estén, a Kaszinó nagytermében, Szilveszter estélyt rendez!** A válogatott műsor élvezetes voltára ez uton is előre felhívjuk a magyar társadalom támogató figyelmét. Bővebbet a jővő számunkban közölünk az estélyről.

— **Bucusu.** A városból való eltávozásunk alkalmából minden jóismerőseinknek és jóbarátainknak ez uton mondunk szívélyes Isten hozzádot. Heiter család.

— **Gyulafehérvár nem akar külön kereskedelmi és iparkamarát.** Ez év januárjában az alsófehérvármegyei kereskedők és iparosok el akartak szakadni a dévai kereskedelmi és iparkamarától és Gyulafehérvár székhellyel önálló kereskedelmi és iparkamarát kívántak felállítani. A viszonyok a dévai kereskedelmi és iparkamaránál azóta konszolidálódtak, aminek bizonyítéka az, hogy a dévai kamarának a mult hetekben megtartott igazgatóválasztmányi ülésén, az alsófehérvármegyei tagok bejelentették, hogy elejtették a külön kamara létesítésének tervét.

— **Déván bevezetik az adókönyvecskéket.** Déva város elhatározta, hogy január 1-től visszaállítja az adókönyvecskék rendszerét, amely ugy az adóhivatalok, mint pedig a közönség szempontjából igen célszerűnek bizonyult a multban. Az adókönyvecskék rendszere feleslegessé teszi a külön nyugták kiállítását, ami hosszú időt vett igénybe másrészt az az előnye, hogy az adózó mindenkor pontosan tudja, hogy mennyi a hátraléka és kizárja a kétszeri, vagy téves befizetés eshetőségét.

— **„A székely nemzet története.”** Szádeczky-Kardos Lajos, a volt kolozsvári egyetem neves történetanára, befejezte „A székely nemzet története és alkotmánya” című nagy munkáját, amelyen ötvenöt éven át dolgozott.

— **A városi havason termelt bükküzifa leusztatását** a mult hónap végefelé, végre meg lehetett kezdeni s a késő őszi kedvező időjárásának lehet hősönni, hogy mintegy 500 öl már leérkezett a kirakó tere s most foly a vízből kiszedése és ölberakása. Így az iskolák, tiszviselők és nyugdíjasok még e hónapban megkaphatják járandóságukat.

— **A mult hónap 30-án tartotta a város malmainak bérbeadó árverését.** Az eredmény, hogy a vármalom bérlője Rob Demeter és Tincu János lettek 215.000 leu évi bérral. A középső malom az eddig volt bérlőre, Trostel Károlyra maradt s az évi bér 111.113 leu. Az alsó malom, bérlétének árverését nem lehetett megtartani némi formahibák miatt, azért erre ujjabb határidőt állapítottak meg december 20-ára.

— **Uj autóraktár Gyulafehérváron.** Vizhányó Péter, Szászvároson általánosan ismert agilis kereskedelmi és ipari vállalkozó, akinek alapítása a nem régiben tulajdonost cserélt „Cordatic” vulkanizáló üzem is, amint értesültünk, Gyulafehérváron: „Vizhányó autó record” cégjegyzéssel, két vármegye (Alba és Hunedoara) részére, nagy autó-raktárt rendezett be. A híres „Regnault”-féle francia gyártmányu autók kizárólagos árusításán kívül, a vállalat foglalkozik mindenféle autókellékek és a Zindoff-féle motorkerékpárok eladásával is.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a dohány, okmánybélyeg és váltók árusítására vonatkozó engedélyt megkaptuk s így ezen cikkek nálunk mindenféle értékben beszerezhetők. „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” könyv- és papirkereskedése.

Cenzurat: de pretorul Dămian.

Kották, a legujabb slágerek kaphatók a Szászvárosi Könyvnyomda Rt. könyv- és papirkereskedésében.

Férfi télikabát, finom és jó, eladó. Ára 4300 leu. Str. Gheorghe Barițiu 1. szám. 59 1—2

Naptárak 1928. évre

A legjobb naptár, az

Erdélyi kincses naptár	35.— leu
Magyar családi	36.— ”
Regélő bácsi	36.— ”
Kis regélő	20.— ”
Nagy ”	45.— ”
Magyar gazda	35.— ”
Szent családi	30.— ”
Kis ”	25.— ”
Milliók	50.— ”

Fehér és színes **Staniol**
Kaphatók a
Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ.
könyv- és papirkereskedésében.

Ioan Blândeoa benzin-raktára

ORĂȘTIE, (a vasutállomás mellett)

Állandóan raktáron mindenféle ásványolaj gépkenésre, olajkülönlegességek autómobilok részére, könnyű, finomított és nehéz benzin, rafinált petroléum, tavotta-kenőcs stb. a legjutányosabb árak mellett.

Kiszolgálás minden nap.

Ugyanitt mindennemű biztosítások köthetők a bukaresti „Banca de Asigurări Națională” biztosító intézet megbízásából.

46 4—4

Légköri zavarok nem bántják,
s a legtökéletesebb
műélvezetben lesz része, ha

Parlophon

grammaphonon

Parlophon

lemezekről

hallgatja otthonában a világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai feltűnő olcsó árban a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” papirkereskedésében kaphatók

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év december 4-én délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor:

Koldus báró

Társadalmi életkép. — A főszerepben: **Schildkraut Rudolf** és **József, Bessy Lowe.** — Ezenkívül:

Kié a gyerek?

vagy: **Apának lenni nem nehéz.**

Főszerepben: **Lilian Harvey.**

Disznóvágást a legjobban és legjutányosabban Fehér Árpád mészáros és hentes azonnal eszközöl. Str. Petru Maior (Régi Kasztói-ut) 28. sz.

Töves és vágott fehér krisántok kaphatók Antóny Ilmánál Str. Bratianu (Varga-utca) 29. szám alatt.

Eladó egy önfűtővel felszerelt békebeli, cinkpléhből készült fürdőkád. Megtekinthető e lap könyvnyomdájában.

Üzletáthelyezés!

56 1—3

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

férfiszabó-üzletemet

Várszeg-u. 5. sz. alól a Str. Gh. Barițiu (Sörház-utca) 4. szám alá helyeztem át. — A karácsonyi ünnepek alkalmából igen tisztelt megrendelőimnek 20 százalék árkedvezményt adok. Szíves pártfogást továbbra is kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

KOZÁK LAJOS uri szabó

Kootz Rudolf

bőrkereskedése (gyári lerakat)
Orăștie-Szászváros.

Állandóan raktáron: bőr, talp, bocskor, cipőkellékek és cipész-szerszámok a legolcsóbb napi árak mellett. Mindenféle

kész cipők

(gummi-cipők is), női és férfi táskák original gyári árakon kaphatók. 31 9—13

Nagy karácsonyi vásár

Stern Ferdinánd cégnél.

Jelen kedvező alkalmat el ne mulassza, mert **készpénz vásárlásnál a bevásárolt összeg 10 % -a készpénzben vagy áruban visszafizettetik!**

Raktárra érkeztek
nagy választékban:

férfi- és női szvetterek, poulloverek, keztyűk, harisnyák, vásznak, siffonok, flanellek, barchetek, bársonyok, dültinek, férfi- és női ruha-szövetek stb.

Carmen-cipők

lerakata! 60 1—4

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 15 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!